

Eesti jazz **2030**

Eesti jazz arengusuunad

Sissejuhatus

Jazz

Sageli viidatakse jazzmuusikale kui ühele 20. sajandi olulisemale muusikalisele nähtusele. Sellest, mis sai alguse 20. sajandi esimestel kümnenditel Põhja-Ameerika kultuurilisest sulatusahjust on tänaseks kasvanud üleilmne muusikaline mõjutaja, mille kõikvõimalikke arenguid ja sulameid ei seo ammu enam ühtne stiilikaanon, pigem loomevabadust ja improvisatsioonilisust väärtustav lähenemine muusikale.

“To me if it’s
anything,
jazz is a verb?
it’s more like a
process than
it is a thing.”

Pat Metheny

Mis on Eesti jazz?

Jazzmuusika olemuseks ja tuumaks on loominguline vabadus. Jazz pole kunagi valmis ega stiilikaanoniks fikseeritud. Seega ei taotle ka Eesti jazz, et tal oleks mingi kindel kõla või stiil. Eesti jazz on mosaiik, tervikpilt, mille kildudeks meie praegused ja kunagised jazzmuusikud ja nende ainuomane looming. Samuti on Eesti jazz meie festivalid, klubid ja paljud teised, tänu kelle tööle jõuab muusika kohaliku ja ka rahvusvahelise jazzipublikuni. Ehk Eesti jazz - see on meie jazziinimesed, need, kes loovad ning vahendavad ja need, kes kuulavad.

Eesti jazzielu on vilgas ja pulbitsev! Eesti jazzilugu algas juba 100 aastat tagasi ning kestab katkematult tänaseni. Aktiivne jazzielu ei vaibunud siin ka Nõukogude Liidu perioodil, mil ehkki mitte päris rangelt keelatud, kuid siiski taunitud staatusele vaatamata korraldati festivale, salvestati albumeid ja loodi tänaseks meie muusikakultuuri klassikaliseks pärandiks saanud teoseid ja palu. Taasiseseisvumise järgselt on olnud pidevas arengus jazziskene erinevad aspektid. Lisaks 1990 aastast tegutsevatele rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud festivalile Jazzkaar, tegutsevad mitmed uuemad festivalid, nt Sõru Jazz, IDeeJazz, Viljandi Kitarrifestival, Juu Jääb jt. Juba 15 aastat tegutseb Eesti Jazzliit ning võimalus omandada erialast haridust on nii Eesti Muusika ja Teatri Akadeemia jazzmuusika osakonnas, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia ning G.Otsa nimelises Tallinna Muusikakooli rütmimuusika osakondades jm. Eesti jazzmuusika publik on üks Euroopa keskmiselt noorimaid ja aktiivsemaid ning jazzielu tunnustab ja toetab Eesti riik.

“If you have to ask
what jazz is,
you’ll never know.”

Louis Armstrong

Eesti jazz 2018?

Oleme tänaseks punkti, kus parimad Eesti jazzmuusikud vallutavad nii Euroopa kui ka maailma teiste põnevate paikade lavasid, Eestis tegutseb samaaegselt juba mitu erinevat põlve aktiivseid jazzmuusikuid. Valdavalt ühtehoidmine on võimaldanud ühelt poolt jõuliselt areneda kontserdipaikadel nagu Philly Joe’s, organisatsioonidel nagu Eesti Jazzliit ning teiselt poolt viia ühiselt ellu suurejoonelisi ettevõtmisi. Näitena võime siinkohal välja tuua EV100 raames ellu viidud projektid “Jazzikingitus Euroopale” ja “9 hümni”.

Järgmised arengutasemed ja kõrgenevad ambitsioonid toovad aga ka uusi väljakutseid. Uute võimaluste loomisega samaaegselt tuleb hoida seda, mis juba saavutatud ja hästi ning seda kõike tingimustes, kus maailm muutub pöörase kiirusega. Digitaalne muusikatarbimine on kogu muusikatööstuse pahupidi pööranud ning jätkusuutliku karjääri üles ehitamine on väljakutseks kõigile, isegi üldiselt improviseerimisega harjunud jazzmuusikutele. Selleks, et ühelt poolt aina avaramate võimalustega, kuid teiselt poolt pidevalt muutuvast muusikamaailmast siht silme ees hoida ning jazzile Eesti muusikaelus kindel koht tagada, on tarvis tarka, läbimõeldud ja - mis peamine - ühist tegutsemist! Seepärast ongi tarvis küsida, millist tulevikku me Eesti jazzile soovime ning seada ühised suunad ja eesmärgid, et sinna ka kohale jõuda.

Eesti jazz arengusuunad

Kogu jazzivaldkonnas tunnetatud vajadus ühise tulevikuvisioni, suundade ja eesmärkide seadmise järele viis **Eesti jazz arengusuundade** valmimiseni. Kaasatud on olnud muusikud, festivalide- ja kontserdikorraldajad, jazzihariduse ja valdkonna arendusorganisatsioonide eestvedajad, õpetajad ning lihtsalt jazziamastajad, kes publikust teine kord ka telgitagustes toimetustes käe külge on pannud.

Eesti jazz arengusuundade eesmärk on kirjeldada ühist tulevikunägemust, seada arengusuunad ning strateegilised eesmärgid. Nende elluviimisel on oma roll mängida kõigil - see-tõttu jääb tegevuste planeerimine ja elluviimine juba erinevate osapoolte endi teha, kuid koostöökohtadele ja -võimalustele on käesolevas dokumendis soovituslikult viidatud.

“Change is always
happening.
That’s one
of the wonderful
things about
jazz music.”

Maynard Ferguson

“Plans are
worthless
planning is
everything”.

Dwight D. Eisenhower

Kokkuvõte

Eesti jazz 2030 - strateegilised eesmärgid (SE)

Teema 1 - KONTSERDIELU

- SE1.1 Eestis toimub jätkuvalt mitmeid jazzifestivale, mis pakuvad jazzipublikule tipptasemel kohalikke ja rahvusvahelisi programme ning mille jätkusuutlikkuse tagab lisaks piletitulule ja eratoetajatele ka strateegiline riiklik tugi
- SE1.2 Heal tasemel jazzikontserte korraldatakse regulaarselt üle Eesti, regionaalne kaetus on kultuuripoliitiline prioriteet
- SE1.3 Jazzikontsertide programm on mitmekesine, pakkudes regulaarselt esinemisvõimalusi ka uute kavadega koosseisudele ning noortele jazzmuusikutele
- SE1.4 Jazzmuusika jõuab regulaarselt ja süsteemselt noore publikuni
- SE1.5 Eestis tegutseb mitu kõrge kunstilise tasemega programmi pakkuvat jazziklubi, mille tegevust toetab nii riik kui ka kohalik omavalitsus

Teema 2 - KONKURENTSIVÕIME

- SE2.1 Eesti jazzmuusik juhib ja arendab oma karjääri sihiteadlikult ja pikaajalise vaatega, soovi korral ka rahvusvahelisel suunal. Selleks on tal võimalus saada mitmekülgset nõu ja tuge.
- SE2.2 Eesti jazzmuusiku loomingulist tegevust ja pidevat enesearengut toetavad kohalikud koostööpartnerid (managerid, assistendid, plaadifirmad jt) ja mitmekülgne keskkond
- SE2.3 Eesti jazzmuusikud teevad loomingulist koostööd muusikute ja kollektiividega mujalt maailmast
- SE2.4 Eestis tegutseb ning on strateegiliselt toetatud vähemalt üks jazzorkester

Teema 3 - JAZZIHARIDUS

- SE3.1 Eestis pakutav jazzmuusika-alane kõrg- ja kutseharidus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline
- SE3.2 Eesti jazzihariduse arendamine lähtub terviklikust strateegiast
- SE3.3 Jazzmuusikat õpetavad Eestis kõrgel tasemel ettevalmistusega õpetajad ning jazzmuusika alane õpetajakoolitus on vastavuses vajadustega
- SE3.4 Mitmekülgset muusikalist huviharidust on elukestva õppena ehk igal vanuse- ja oskuste astmel võimalik saada üle kogu Eesti, see loob häid eeldusi ka jazzmuusikaga tegelemiseks
- SE3.5 Jazzmuusika on hästi kajastatud üldhariduse muusikateemades ning seda käsitletakse realselt igas koolis

Teema 4 - VALDKONNA INSTITUTIONAALNE ARENG

- SE4.1 Eesti jazzielu arendab kompetentse meeskonnaga, piisavate ressurssidega ning valdkonna poolt aktiivselt toetatud esindusorganisatsioon
- SE4.2 Eesti jazz on kultuuripoliitiliselt tunnustatud, väärtustatud ja toetatud
- SE4.3 Eesti jazzielu edendamiseks on loodud Eesti Jazzi Keskus

Teema 5 - RAHVUSVAHELISTUMINE JA EKSPORT

- SE5.1 Parimad Eesti jazzmuusikud esinevad regulaarselt maailma tippfestivalidel ning mainekatel lavadel
- SE5.2 Eesti jazzmuusikud teevad koostööd kohalike ning rahvusvaheliste ettevõtete ja teenusepakkujatega (managerid, plaadifirmad, agentuurid, PR jt)
- SE5.3 Jazzmuusika valdkonna jaoks olulised organisatsioonid, festivalid ja haridusasutused on rahvusvaheliselt aktiivsed ja mõjukad partnerid võrgustikes ning koostööprojektides, osaledes võimalusel ka eestvedajana

Teema 6 - KUVAND

- SE6.1 Eesti jazzmuusikat kajastab regulaarselt professionaalne muusika- ja kultuurimeedia
- SE6.2 Eesti jazzmuusika üldine kuvand on positiivne - jazzit näetakse kui loovat, uuenduslikku, mitmekesist ning väärtuslikku osa Eesti muusikakultuurist
- SE6.3 Eesti parimad ja tuntumad jazzmuusikud ning jazzit valdkonna edendajad on Eestis laiemalt tuntud arvamustliidrid
- SE6.4 Eesti jazzit kuvand on maailmas kõrgel tasemel, seda näitavad regulaarsed kajastused mainekates jazzimeedia kanalites

Teema 7 - PÄRAND

- SE7.1 Eesti jazzmuusika ajalooline pärand on turvaliselt tallel, läbi uuritud ning hõlpsasti kättesaadav
- SE7.2 Eestis töötab aktiivselt mitu professionaalset jazzile keskendunud muusikateadlast
- SE7.3 Toimub Eesti jazzmuusika regulaarne jäädvustamine helis ja pildis
- SE7.4 Eesti jazzmuusika pärand on aktiivseks sisendiks muusikaharidusele

Visioon

Eesti jazz aastal 2030

Eesti jazzielu

Eesti jazzmuusika on kunstiliselt kõrgel tasemel, stiililiselt kirev ning mitmekülgne.

Publikule pakutav on rikkalik valik kaasaegsete loojate muusikast ning eelmiste aegade parima loomingu taasesitamistest. Eesti jazzipärandi jäädvustamisega tegeletakse süsteemselt ja regulaarselt, ning seistakse hea selle eest, et see on kättesaadav kõigile huvilistele.

Eesti jazzipublik on aktiivne ja kirev, esindades kõiki vanuse- ja ühiskonnagruppe. Eesti jazzit saab regulaarselt kontserdilavadel kuulata kõigis Eesti maakondades, rahvusvahelisi tippmuusikuid mitmetel festivalidel, seda ka väljaspool Tallinna. Jazzmuusika on kättesaadav kõigile, iseäranis lastele ja noortele ning seda läbi regulaarsete koolikontsertide ning koolinoortele suunatud ja võimaldatud kontserdikülastuste. Eestis toimib mitu jazziklubi ning neist on kujunenud jazzielu keskused.

Jazzmuusikat nähakse loova, trendika ja väärtusliku alana, parimad eesti jazzmuusikud on tuntud isiksused ning inspiratsiooniks noortele muusikutele ja ka laiemale publikule. Kultuuri-ajakirjandus kirjutab jazzmuusikast regulaarselt ja asjatundlikult ning Eesti jazzitippude tegemised meil ja mujal pälvivad ka peavoolu meedia tähelepanu - Eesti jazz on uudis! Eesti jazzmuusika on kuuldav raadios ning hõlpsasti leitav nii digiteenustest kui ka füüsiliste albumitena.

Eesti jazzmuusiku elu

Eesti jazzmuusikule leidub piisavalt võimalusi eneseväljendamiseks, vastavalt ambitsioonidele ning keskkonnale. Eesti jazzitipud paistavad pidevalt silma rahvusvahelises jazzielus, kuid piisavalt esinemisvõimalusi kodulavadel on ka alles kujunemisjärgus jazzinoortel. Eestis tegutseb vähemalt üks professionaalne jazziorkester, mis sarnaselt näiteks ERSOga klassikalise muusika vallas pakub ühelt poolt stabiilset tööd jazzmuusikutele ning teiselt on oluliseks platvormiks eesti jazzheliloojate uudisloomingule.

Eesti jazzmuusikule on ligipääsetavad mitmesugused võimalused oma võimete erialaliseks arendamiseks - formaalsest muusikaharidusest igal haridusastmel, kuni mitteformaalsete jätkuõppe võimalusteni, nt töötoad, meistriklassid, residentuurid jm. Enesearendamiseks ning oma karjääri edendamiseks on vajadusel võimalik tuge saada mitmekülgetest toetusfondidest ja -programmidest.

Eesti jazzmuusikud on teadlikud, kuidas kaasaegne muusikaelu toimib, juhivad soovi korral oma karjääri strateegiliselt ise ning vajadusel ja piisava konkurentsivõime juures kaasavad ka kompetentset abi, näiteks assistendi, manageri, plaadifirma vmt näol.

Oluline osa kõige toimekamatest eesti jazzmuusikutest teenib piisavalt tulu koduturult või ka ekspordituluna, nii autori, esitaja kui ka fonogrammitootjana, et sellest ära elada, keskenduda oma muusikale ning investeerida enda edasisse arengusse.

Eesti jazzmuusika valdkonna põli

Eesti jazzitalenti toetavad kodumaised kogemusega muusikatoöstuse professionaalid - managerid, assistendid ning mitmed muusikaettevõtted, kes pakuvad tuge salvestamise, levituse, kontserdikorralduse, kommunikatsiooni ja turunduse vallas.

Eesti jazzi kui valdkonna arengusse panustavad tugevad ja stabiilsed tugistruktuurid, iseäranis Eesti Jazzliit ning uus Eesti Jazzi Keskus. Avaliku sektori partnerid, esirinnas Kultuuriministeeriumiga, väärtustavad Eesti jazzielu ning see kajastub vastavalt valdkondlikes poliitika- ning strateegilistes dokumentides (nt Kultuur 2030). Regionaalse jazzmuusika kättesaadavuse tagamiseks töötab jazzi valdkond läbi esindusorganisatsiooni regulaarselt kohalike omavalitsustega. Üleüldiselt panustavad jazzielu arengusse ka mitmed erasektori partnerid ja toetajad.

Eesti jazz rahvusvaheliselt

Eesti jazzit tuntakse maailmas nii suurepärase festivalide, jazzartistide kõrge taseme kui ka professionaalse võimekuse ja organiseerituse poolest.

Parimad Eesti jazzmuusikud (juhul, kui nad seda soovivad) on rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised ja aktiivsed. Valik Eesti jazzartistid esineb igal aastal mitmetel mainekatel jazzifestivalidel.

Rahvusvaheliste ambitsioonidega ja aktiivsed Eesti jazzartistid teevad koostööd tunnustatud plaadifirmade, agentuuride ja teiste muusikaettevõtetega. Eesti jazzit ja jazzmuusikuid kajastavad regulaarselt mainekad jazzimeedia kanalid.

Eesti jazzit tugistruktuurid osalevad aktiivselt rahvusvahelistes koostööprojektides, mis loovad artistidele lisavõimalusi ning kujundavad jõuliselt Eesti jazzit kuvandit. Eesti jazzmuusikat edendavad organisatsioonid osalevad aktiivselt rahvusvahelistes võrgustikes ning on usaldusväärsed ja oodatud partnerid mitmesugustes koostööprojektides.

Teema 1

Kontserdielu

VISIOON

Eesti jazzmuusika on kunstiliselt kõrgel tasemel, stiililiselt kirev ning mitmekülgne. Publikule pakutav on rikkalik valik kaasaegsete loojate muusikast ning eelmiste aegade parima loomingu taasesitamistest.

Eesti jazzipublik on aktiivne, esindades kõiki vanuse- ja ühiskonnagruppe. Eesti jazzit saab regulaarselt kontserdilavadel kuulata kõigis Eesti maakondades, rahvusvahelisi tippmuusikuid aga mitmetel festivalidel, ka väljaspool Tallinna.

Jazzmuusika on kättesaadav kõigile, iseäranis lastele ja noortele ning seda läbi regulaarsete koolikontsertide ning koolinoortele suunatud ja võimaldatud kontserdikülastuste. Eestis toimib mitu jazziklubi ning neist on kujunenud jazzielu keskused.

SE1.1 Eestis toimub jätkuvalt mitmeid jazzifestivale, mis pakuvad jazzipublikule tipptasemel kohalikku ja rahvusvahelist programmi ning mille jätkusuutlikkuse tagab lisaks piletitulule ja eratoetajatele ka strateegiline riiklik tugi

Jazzifestivalide valik on Eestis juba praegu hea ja tase kõrge. Peamine väljakutse on tagada juba praegu toimuva jätkusuutlikkus ja arenguruum.

- Festivalide arv
- Toimuvate kontsertide arv ja regionaalne jaotumine
- Programmis osalevate Eesti artistide arv
- Publiku hulk
- Piletitulu
- Koostöödokumendi olemasolu (strateegia, ühised arengukavad jms)
- Programmi sooline tasakaal

1.1.1 Koostada Eesti jazzifestivalide analüüs ja arengukava nii aastatsükli kui ka regionaalse katvuse lõikes. Kaardistada peamised ohud, arenguruum ning arenguvajadused.

1.1.2 Osaleda aktiivselt ning jõuliselt Eesti kultuuripoliitika kujundamisel, rääkida kaasa vajaduste kaardistamisel, probleemide analüüsi ja pikaajaliste strateegiliste lahenduste väljatöötamisel.

1.1.3 Töötada aktiivselt kultuurikorralduse hariduse omandamise võimaluste pakkujatega, et kindlustada uute kompetentsete ning juba ka praktilise kogemusega meeskonnaliikmete pealekasv. Festivalid on kui praktikabaasid, hariduseandjate koostööpartnerid.

SE1.2 Heal tasemel jazzikontserte korraldatakse regulaarselt üle Eesti, regionaalne kaetus on kultuuripoliitiline prioriteet

On loomulik, et suuremad jazzifestiivalid ning kontserdid koonduvad suurematesse linnadesse. Tagada regulaarne jazzmuusika kontserdielu ka väiksemates paikades on keeruline ülesanne ning peab olema seega kultuuripoliitiline prioriteet. Selle saavutamine on võimalik ainult läbi festivalide ning kontserdikorraldajate, valdkonna organisatsioonide, riigi ning kohalike omavalitsuste targa ja sihhipärase koostöö.

- Toimuvate kontsertide arv ja regionaalne jaotumine - lgas maakonnas regulaarsed kontserdid (vähemalt kord kuus)
- Programmis osalevate Eesti artistide arv
- Publiku hulk
- Piletitulu
- Koostöödokumendi olemasolu (strateegia, ühised arengukavad jms)

1.2.1 Koostada Eesti (jazzi) kontserdikorraldajate analüüs ja arengukava nii aastatsükli kui ka regionaalse katvuse lõikes. Kaardistada peamised ohud, arenguruum ning arenguvajadused.

1.2.2 Osaleda aktiivselt ning jõuliselt Eesti kultuuripoliitika kujundamisel, rääkida kaasa vajaduste kaardistamisel, probleemide analüüsi ja pikaajaliste strateegiliste lahenduste väljatöötamisel.

1.2.3 Töötada aktiivselt kultuurikorralduse hariduse pakkujatega, et kindlustada uute kompetentsete ning juba ka praktilise kogemusega meeskonnaliikmete pealekasv. Festivalid on kui praktikabaasid, hariduseandjate koostööpartnerid.

1.2.4 Arendada edasi jazzikorraldajate koostöövõrgustikku (nagu praegu on juba EJLi ümber olemas). Kaasata ka teisi era- ja riiklikke kontserdikorraldajaid.

SE1.3 Jazzikontsertide programm on mitmekesine, pakkudes regulaarselt esinemisvõimalusi ka uute kavadega koosseisudele ning noortele jazzmuusikutele

Kontserdilava on elamusepakkuja! Kuid lisaks on see oluline arengu võimaldaja. Selleks, et kohalik jazzmuusika areneks, on vaja uutele programmidele esinemisvõimalusi pakkuda, olgu nendeks juba kogunud või noored jazzmuusikud ja kollektiivid. On oluline, et festivalid ja kontserdikorraldajad tajuvad seda kui strateegilist prioriteeti ja kujundavad oma programmi võimaluste piires ka valdkonna arenguvajadustest lähtuvalt.

- Toimivate kontsertide arv ja regionaalne jaotumine
- Programmis osalevate Eesti artistide arv
- Koostöödokumendi olemasolu (strateegia, ühised arengukavad jms)

1.3.1 Töötada välja jazzifestivalide ja kontserdikorraldajate vahel pikemaajaline programmipoliitika, mis näeb ette uute kavade tellimise ning neile võimalikult mitme esinemisvõimaluse pakkumise.

1.3.2 Hoolitseda, et kõik korraldajad on aegsasti kursis uute kavadega, peatselt ilmuvate albumite jms. See on nii muusikute enda kohustus, kuid koordineerivas rollis saab aidata ka EJL.

1.3.3 Leida struktuurne lahendus olukorrale, kus mõnel eesti jazzmuusikul tekib võimalus tuua Eestisse rahvusvaheline koosseis, kuid tal on raske leida sellele lava- ja korralduspartnerit.

SE1.4 Jazzmuusika jõuab regulaarselt ja süsteemselt noore publikuni

Läbi aastate on tehtud edukaid samme selleks, et viia jazzmuusikat koolinoorteni - koolikontsertide seeria, laste ja noorte toomine Philly Joe's klubisse spetsiaalsetele kontsertidele jpm. Festivalide programmis on regulaarselt ka laste- ja perekontserdid. Seda suunda tuleb jätkata ning süvendada.

- Toimivate noortele suunatud kontsertide arv ja regionaalne jaotumine

1.4.1 Jätkata seniste parimate praktikatega, leida neile jätkuvad võimalused ning elluviijad.

1.4.2 Töötada kontserdikorraldajate, Eesti Jazzliidu, üldhariduskoolide, riigi ja teiste võimalike osapooltega ühiselt välja koostöökava.

SE1.5 Eestis tegutseb mitu kõrge kunstilise tasemega jazziklubi, mille tegevust toetab nii riik kui ka kohalik omavalitsus

Jazziklubid on suuresti jazzivaldkonna arengu mootoriks. Kuna klubid on väikesed, siis on omatulu baas juba olemuslikult piiratud. Peame jõudma lahenduseni, kus riik (KuM) ning KoV toetavad kõige olulisemate klubide toimimist, võimaldades neil säilitada rikkalik kunstiline programm.

- Toimib pikaajaline tugisüsteem
- Toetatud klubide arv
- Toetatud klubide tegevuse sisuline kvaliteet (pikajaline strateegia, tegevusaruanne, mõju analüüs)

1.5.1 Analüüsida muude riikide praktikaid, arendada välja Eestile sobiv lahendus parimate jazziklubide toetamiseks, saavutada poliitiline tugi.

Teema 2

Konkurentsivõime

VISIOON

Eesti jazzmuusikule leidub piisavalt võimalusi eneseväljendamiseks, vastavalt ambitsioonidele ning keskkonnale. Eesti jazzitipud paistavad pidevalt silma rahvusvahelises jazzielus, kuid piisavalt esinemisvõimalusi kodulavadel on ka alles kujunemisjärgus jazzinoortel. Eestis tegutseb piisavalt professionaalseid jazzmuusika suurkollektiive, kes sarnaselt näiteks ERSOga klassikalise muusika vallas, pakuvad ühelt poolt stabiilset tööd jazzmuusikutele ning teisalt on oluliseks platvormiks eesti jazzheliloojate uudisloomingule.

Eesti jazzmuusikud on teadlikud, kuidas kaasaegne muusikaelu toimib, juhivad soovi korral oma karjääri strateegiliselt ise ning vajadusel ja piisava konkurentsivõime juures kaasavad ka kompetentset abi, näiteks assistendi, manageri, plaadifirma jt näol.

Oluline osa kõige toimekamatest eesti jazzmuusikutest teenib piisavalt tulu koduturult või ka ekspordituluna, nii autori, esitaja kui ka fonogrammitootjana, et sellest ära elada, keskenduda oma muusikale ning investeerida enda edasisse arengusse.

SE2.1 Eesti jazzmuusik juhib ja arendab oma karjääri sihiteadlikult ja pikaajalise vaatega, soovi korral ka rahvusvahelisel suunal. Selleks on tal võimalus saada mitmekülgset nõu ja tuge.

Karjääri arendamine on suuresti muusiku enda õlul. Teadmised, kuidas sellele läheneda, peavad hakkama kujunema juba õpingute faasis, kuid jätkuvat tuge on tarvis pakkuda ka tegevmuusikutele. Iseäranis keerukas on välja arendada rahvusvaheline karjäär, mille kujunemine nõuab pikaajalist, sihikindlat tööd ning eeldab teadmisi muusikaettevõtluse toimimisest siin ja mujal. Samuti on selleks varem või hiljem tarvis kaasata partnereid (nt assistent, manager, plaadifirma, agentuur jt), kuid palju on ja jääb endiselt jazzmuusiku enda teha.

Olemasolevate võimuste hulk ja sisuline profiil: teemad hariduses, mentorlus, töötoad, nõustamine jm.

2.1.1 Kindlustada, et esmased teadmised muusikavaldkonna toimimisest nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt on osa jazziopingutest kesk- ja kõrghariduse tasemel.

2.1.2 Kindlustada, et jazzmuusikutele on alati saadaval vähemalt baastasemel karjäärinõustamine (EJL, ME).

2.1.3 Kindlustada, et teiste seas ka jazzmuusikutele on tagatud ligipääs koolitustele, töötubadele ja seminaridele, mis aitavad täiendada teadmisi ja oskusi, kuidas oma loometegevust ja artistikarjääri strateegiliselt arendada ning kuidas üldse muusikavaldkond toimib.

2.1.4 Luua võimalusi Eesti jazzmuusikutele kohtuda võimalike tulevaste koostööpartneritega (plaadifirmad, agentuurid, festivalide korraldajad, managerid) (EJL, ME, festivalid).

2.1.5 Pakkuda jazzmuusikutele ning teistele professionaalidele (nt managerid) nii regulaarseid arendustegevusi kui ka vajaduspõhist nõustamist ja mentorlust (EJL, ME).

SE2.2 Eesti jazzmuusiku loomingulist tegevust ja pidevat enesearengut toetavad kohalikud koostööpartnerid (managerid, assistendid, plaadifirmad jt) ja mitmekülgne keskkond

Muusikatööstuse toimimine ning sellega seotud professionaalide koolitamine on alles nüüd jõudmas ka formaalhariduse süsteemi, ainete, moodulite ning erialadena. On oluline, et tulevikus leidub piisavalt kohalikke managere, assistente jt, kes aitavad parimatel eesti jazzmuusikutel oma vilgast karjääri arendada ning juhtida. Ka neid professionaale on tarvis õpetada ja toetada.

Jazzmuusiku loomingulist tegevust ning pidevat enesearengut toetavad muuhulgas:

- Ligipääs harjutus-, proovi- ja tööruumidele
- Ligipääs piisavate võimalustega helisalvestusstuudiotele
- Toetused loominguliseks tööks, salvestamiseks, enesearendamiseks, ekspordiarendamiseks (nt tuuritoetused) jmt.
- Toimiv pillifond

- Eestis aktiivselt jazzmuusikutega töötavate manageride, assistentide jt hulk
- Eesti muusikaettevõtete ja professionaalide hulk, kes töötavad mh ka jazzmuusikaga
- Harjutus-, proovi- ja tööruumide hulk, mis on ligipääsetavad jazzmuusikutele; ning nende kasutamise tihedus.
- Toetuste liigid, maht ning kasutamise aktiivsus (sh ka väljakutsete analüüs kui ei kasutata piisavalt)

2.2.1 Kindlustada, et neile noortele muusikatööstuse professionaalidele, kes soovivad töötada jazzmuusikaga assistendi, hiljem managerina, oleks ligipääs arenduprogrammidele, mentorlusele jne (ME, haridusasutused täienduskoolituseks).

2.2.2 Kindlustada, et noortele muusikatööstuse professionaalidele on olemas toimivad toetusvõimalused, et välja arendada oma rahvusvaheline kontaktvõrgustik - nt reisitoetused konverentsidele, messidele, välispraktikale jm.

2.2.3 Kaardistada võimalused ja vajadused harjutus-, proovi- ja tööruumide osas - kas need on tasakaalus? (EJL)

2.2.4 Analüüsida võimalusi uute, jagatud kasutuses ruumide leidmiseks ning sisustamiseks. Sh nt klubide ja kontserdipaikade päevasel ajal rakendamiseks jne.

2.2.5 Kaardistada võimalused ja vajadused erinevatele loome- jm toetustele - kas need on tasakaalus? (EJL) Seejärel analüüsida võimalusi, kuidas olukorda arendada.

2.2.6 Algatada või laiendada ka jazzmuusikutele toimiva pillifondi võimalused.

2.2.7 Osaleda aktiivselt laiemalt loomemajanduse poliitika ja arengute kujundamisel, et muusikaettevõtetele oleks tagatud mõistlikud tugistruktuurid ja arengutoetused.

SE2.3 Eesti jazzmuusikud teevad loomingulist koostööd muusikute ja kollektiividega mujalt maailmast

Loomingulised koostööd avardavad maailmapilti, inspireerivad kunstiliselt arenema ning loovad orgaaniliselt juurde vajalikke kontakte ja ka kuulajaskonda mujal.

Koostööde hulk (kontserdilavadel meil ja mujal või salvestustel).

- 2.3.1 Jätkuvalt ja kasvavalt soodustada vahetusõpingute võimalusi (koolid).
- 2.3.2 Tõsta teadlikkust Euroopa ja rahvusvaheliste projektide toimumisest, kuhu Eesti jazzmuusikud saaksid kandideerida, liituda jms. (EJL, ME)
- 2.3.3 Organiseerida Eestis (ja soodustada osalemist mujal) residentuuriprogramme jazzmuusikutele ning tellida eriprogramme (festivalid).
- 2.3.4 Olla toeks olemasolevate rahvusvaheliste kollektiivide esinemisvõimaluste leidmisele Eestis (Festivalid, klubid, EJL).
- 2.3.5 Toetada jazzmuusikuid olemasolevate rahastusprogrammide jm võimaluste tundmaõppimisel ja tulemuslikul ära kasutamisel (iseäranis info välisfondide kohta) (EJL, ME jt).

SE2.4 Eestis tegutseb ning on strateegiliselt toetatud vähemalt üks jazzorkester

Nii, nagu klassikalise muusika pärandi ja kaasaegsete heliloojate loomingut ettekandmiseks ja arendamiseks on riiklikult toetatud kollektiivid ERSO, EFK, RAM jt, nii on ka jazzmuusika valdkonna arengu ja toimimise jaoks eluliselt oluline stabiilselt toimiv tipptasemel suurtalente - bigbänd või sellega sarnanev laiendatud koosseis. Jazzorkester mitte ainult ei esita, vaid ka aktiivselt tellib ja salvestab uut loomingut, võimaldab teha suurejoonelisi ja rahvusvahelise kandepinnaga koostööprojekte.

Toetus jazzorkestri(tele)

- 2.4.1 Koostada analüüs, mis kogub kokku ja võrdleb teiste riikide praktikaid, pakub välja Eestile sobiva ja vajaliku lahenduse. Vormida ettepanek ning saavutada sellele poliitiline tugi KuMi poolt. Viia sisse rahastus potentsiaalse(tele) jazzorkestri(tele).
- 2.4.2 Üks või mitu eesti jazzorkestrit peavad looma pikaajalised ambitsioonikad tegevusplaanid ning analüüsima nende põhjal detailselt vajadusi ja väljakutseid.
- 2.4.3 Vajadus riiklikult toetatud suurtalente järel tuleks ühiselt prioriteedina sõnastada kogu jazzivaldkonna poolt ning sellele aktiivselt tuge taotleda.

Teema 3

Jazziharidus

VISIOON

Eesti jazzmuusikule on ligipääsetavad mitmesugused võimalused oma võimete arendamiseks - formaalsest muusikaharidusest igal haridusastmel, kuni mitteformaalsete jätkuõppe võimalusteni, nt töötoad, meistriklässid, residentuurid jm. Enesearendamiseks ning oma karjääri edendamiseks on vajadusel võimalik tuge saada mitmekülgsetest toetusfondidest ja -programmidest.

SE3.1 Eestis pakutav jazzmuusika alane kõrg- ja kutseharidus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline

Seni on Eestis spetsiifiliselt jazzile pühendunud EMTA jazzosakond. Jazzmuusika komponent on endiselt olemas ka TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rütmimuusikaõppes.

Eestis on võimalik muusikalist kutseharidust omandada Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis ja Heino Elleri nimelises Tartu Muusikakoolis - mõlemad pakuvad õpet rütmimuusika suunal. Ehkki tegemist on märksa laiemaga suunaga, sisaldab rütmimuusika õpe ka jazzmuusikaga tegelemiseks vajalikke oskusi ja teadmisi, nagu improviseerimine, ansamblimäng, arranžeerimine ja looming.

- Õppekavade arv ja sisuline konkurentsivõime (analüüs)
- Õpilaste arv, trend ning tagasiside (analüüs)
- Õpilaste hulk RM õppekavadel
- Kõrgharidusse jazzisuunal sisseastujate (ja -saajate) hulk
- RM õppekavade sisuline kvaliteet jazzihariduse eeldusena (analüüs)

- 3.1.1 Analüüsida hetkeseisu ja trende, koostada selle põhjal Eesti jazzihariduse arengukava.
- 3.1.2 Kindlustada, et eesti jazzitudengitele on jätkuvalt avatud paljud võimalused minna vahetusüliõpilaseks mainekatesse Euroopa jm kõrgkoolidesse.
- 3.1.3 Kindlustada jätkuvalt, et jazzitudengid saavad regulaarselt töötubasid, seminare ja loenguid külalisõppejõududelt, kes on oma ala tipud.
- 3.1.4 Läbi analüüside ja uuringute teha kindlaks, kas Eesti jazzioppekavad on rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised - st pakuvad õppesisu ja -keskkonda, mis on kaasaegne ja kvaliteetne.
- 3.1.5 Seista selle eest, et jazzmuusika õppejõudude palgatase kasvaks.
- 3.1.6 Töötada jätkuvalt selle nimel, et rütmimuusika- ja jazzioppekavad oleks omavahel hästi joonduvad ning üks looks head eeldused teisega jätkamiseks.

SE3.2 Eesti jazzihariduse arendamine lähtub terviklikust strateegiast

Jazzihariduse arendamine peab lähtuma tervikpildist, mis joonistab välja ka vertikaalse loogika - huviharidusest kuni kõrghariduseni - ning kavandab vajalikud muudatused ja arendused. Sellise tervikliku strateegia loomist peab kureerima koostöögrupp, kes esindab kõiki haridusastmeid.

- Koostöögrupi olemasolu
- Jazzihariduse koostööja arengukava

- 3.2.1 Kutsuda kokku koostöögrupp, mis esindab kõiki haridusastmeid, HTMi ning KOVide esindajaid. (ERHL, koolid, EJL jt)
- 3.2.2 Luua vertikaalse haridusanalüüsi mudel, kaardistada, kas ja mil määral praegune huvi- ja kutseharidus toetab jazzkõrghariduse ettevalmistust, mis on probleemsete kohad ning töötada välja võimalikke lahendusi.

SE3.3 Jazzmuusikat õpetavad Eestis kõrgel tasemel ettevalmistusega õpetajad ning jazzmuusika alane õpetajakoolitus on vastavuses vajadustega

Jazzmuusika pedagoogika on olnud viimastel aastatel lõimitud EMTA jazzmuusika õppesse. Samas, huvikoolides õpetavad rütmi- ja jazzmuusikat paljuski ilma igasuguse eriettevalmistuseta õpetajad.

- Õpetajakoolituse võimalused: õppekavade arv ja sisu, vastavuse analüüs.
- Täiendkoolituse pakutavad õppekavad - arv, sisuline valik ja kvaliteet.
- Õpetaja- ja täiendkoolituses osalejate arv

- 3.3.1 Kaardistada hetkeolukord, analüüsida reaalsed vajadused ja huvi (Koolid, ERHL, EJK, EKM, HTM).
- 3.3.2 Lähtudes vajadustest töötada välja õpetajakoolituse ja täiendõppe arengukava, kaasates selleks kõiki seonduvaid osapooli (Koolid, ERHL, EJK, EKM, HTM).
- 3.3.3 Pöörata täiendavalt tähelepanu õpetajatele ning tunnustada neid avalikult.

SE3.4 Mitmekülgset muusikalist huviharidust on elukestva õppena ehk igal vanuse- ja oskuste astmel võimalik omandada üle kogu Eesti, see loob häid eeldusi ka jazzmuusikaga tegelemiseks

Muusikaline huviharidus peaks olema olemuselt laiapõhjaline. Eesti 92 munitsipaalmuusikakooli ning paljud eraõppeasutused moodustavad regionaalselt hästi kaetud võrgustiku, kuid õppekavade sisu on väga ebaühtlane, paljuski väga kitsalt traditsioonilise klassikalise muusikahariduse keskne. Jazzmuusikaga tegelemise head eeldused on kuulmispõhine õpe (lisaks kirjalikule teoreetilisele teadmisele), improvisatsioonilisus (lisaks noodist lugemisele), ansambli- ehk koosmängupõhisus (lisaks erialapilli oskustele) ning omalooming (lisaks n-õ pedagoogilisele repertuaarile).

Huvikoolid on olemuselt avatud ka täiskasvanuõppe pakumisele, kuid uue nähtusena on valmisolek seda teha ebaühtlane. Täiendkoolitust pakuvad nii Otsa kui ka Elleri koolid.

- Jazzmuusika hariduse jaoks oluliste komponentide olemasolu muusikakoolide õppekavades ja reaalses õppes (uuring, analüüs + koolide arv ja regionaalne kaetus).
- Huviõppes osalevate täiskasvanute arv
- Täiskasvanutele huviõpet pakuvate koolide arv
- Täienduskoostituses osalevate täiskasvanute arv (Ots, Eller)
- Täiendkoolituse õppekavade valik ja kvaliteet

- 3.4.1 Kaardistada hetkeseis, vajadused, võimalused, väljakutsed Eesti muusikakoolides ja huviõppes. (EJK, ERHL + EML)
- 3.4.2 Töötada vajadusel välja näidis õppe- ja ainekavad
- 3.4.3 Korraldada koolidevahelisi sündmusi (konkursid jms), et innustada õpetajaid ja õpilasi.
- 3.4.4 Kaardistada hetkeolukord, analüüsida reaalne huvi (Koolid, ERHL, EJK, EML, HTM)

SE3.5 Jazzmuusika on hästi kajastatud üldhariduse muusikateemades ning seda käsitletakse realselt igas koolis

Ehkki jazzmuusika on teema praeguses üldhariduse muusikaõppes sees, siis realsuses jääb see sageli kajastamata - põhjuseks tõenäoliselt õpetajate endi vähesed teadmised jazzmuusikast.

Olemasolevate ja uute loodud jazzmuusikat sisaldavate õppematerjalide loetelu ning nende kasutusaktiivsus (uuring, analüüs)

3.5.1 Vaadata üle praegune seis - millised teemad on üldhariduse ainekavas sees, millistele allikatele ja lisamaterjalidele viitavad. (ERHL, EJL jt)

3.5.2 Koostada plaan, milliseid õppematerjale oleks vaja lisaks luua ning projektipõhiselt need toota

3.5.3 Kaardistada eesti muusikaõpetajate hoiakud ja teadmised jazzmuusikast, huvi täiendkoolituse vastu, lisamaterjalide vajadused jm. Töötada välja vajadusel täiendkoolituse võimalus.

Teema 4

Valdkonna institutsionaalne areng

VISIOON

Eesti jazzi kui valdkonna arengusse panustavad tugevad ja stabiilsed tugistruktuurid, iseäranis Eesti Jazzliit. Avaliku sektori partnerid, eelkõige Kultuuriministeerium aga ka teised, väärtustavad Eesti jazzielu ning see kajastub vastavalt valdkondlikes poliitika- ning strateegilistest dokumentides (nt Kultuur 2030). Regionaalse jazzmuusika kättesaadavuse tagamiseks töötab jazz valdkond läbi esindusorganisatsiooni regulaarselt kohalike omavalitsustega. Üleüldiselt panustavad jazzielu arendusse ka mitmed erasektori partnerid ja toetajad.

SE4.1 Eesti jazzielu arendab kompetentse meeskonnaga, piisavate ressurssidega varustatud ning valdkonna poolt aktiivselt toetatud esindusorganisatsioon

2004.aastal asutatud Eesti Jazzliit on olnud valdkonna esindus- ning arendusorganisatsioon ning on jätkuvalt väga toimekas. Oluline on jätkata eesti jazzielu arendamisega ning hoida aktiivset sidet liikmete ja kogu eesti jazz'i kogukonnaga.

Esindusorganisatsiooni liikmete hulk, rahulolu (uuring), tegevuste portfell ja nende tulemuslikkus ja mõju (uuring)

4.1.1 Lähtuvalt Eesti jazz'i arengusuundadest, koostada organisatsioonile arengu- ja tegevuskava.

4.1.2 Mõelda läbi, kust tulevad valdkonda eestvedajad, millised on nende kompetentsid, kuidas neid arendada ja toetada. Kaaluda, kas on võimalik teiste valdkondadega luua omamoodi kultuurijuhtide arendusprogramm (a la Arts Leadership Fellowship Program)

SE4.2 Eesti jazz on kultuuripoliitiliselt tunnustatud, väärtustatud ja toetatud

Eesti jazz on väärtuslik osa Eesti muusikakultuurist. Sellisena on see teatud määral ka tunnustatud ja toetatud kultuuripoliitika ja selle instrumentide poolt. Mitmed Eesti jazzmuusikud on saanud riiklikke kultuuripreemiaid, jazzmuusikute kohalikku ja rahvusvahelist tegevust toetatakse erinevatest avaliku sektori fondidest. Siiski on veel mitmeid olulisi küsimusi, kus riik saab otsustavalt ning pikaajaliselt partner olla ning arenguid (nii rahaliselt kui ka muul viisil) toetada - peamised siin mainitud suuretegevõtmised on riiklikult toetatud jazziorkester (vt SE2.4), Eesti Jazz'i Keskus (Vt SE4.3) ning ka toetussüsteem jazziklubidele (Vt SE1.5)

Eesti Jazz'i arengusuundade ning muude strateegiliste dokumentide vajadusi ning soovitusi on arvestatud laiemal kultuuripoliitika kujundamisel

4.2.3 Pidada aktiivset dialoogi jazzivaldkonna esindajate ja avaliku sektori esindajate vahel. Sh osaleda erinevate kultuuripoliitika dokumentide koostamisel.

4.2.4 Koondada kõik jazz'i valdkonna vajadused ja soovid hästi põhjendatud kirjalikesse dokumentidesse, olgu nendeks arengusuunad, arengukavad, koostöökavad vms. Oluline on, et riigi osalust ja panust taotletakse just selliste arengute hüvanguks, mis on põhjalikult läbi analüüsitud, vajadused kaardistatud ja plaanid realistlikult koostatud, arvestades seejuures ka elluviijate reaalselt võimekust.

SE4.3 Eesti jazzielu edendamiseks on loodud Eesti Jazz'i Keskus

Võttes arvesse neid mitmeid ja mahukaid tegevusi, mida Eesti jazzielu arendamiseks teha tuleb, on mõistlik koondada ja optimeerida halduslikke, füüsilisi ja rahalisi ressursse ning tuua mitmed funktsioonid kokku ühte keskkonda. Heaks näiteks ja eeskujuks on 2008 asutatud Eesti Pärimusmuusika Keskus. Sarnaselt võiks toimida Eesti Jazz'i Keskus, mille tegevuste hulka kuulub nii proovi- ja harjutusruumide võimaldamine jazzmuusikutele, tööruumid organisatsioonidele, pärandi haldamine ja uurimine, kontserdiklubi jpm.

- Kontseptsioon (visioon, analüüsid, plaanid) on olemas
- Potentsiaalsed partnerid leitud

4.3.1 Analüüsida vajadust sellise keskuse järele, võimalusi ning koostada visioon.

4.3.2 Leida ja kaasata partnerid.

Teema 5

Rahvusvahelistumine ja eksport

VISIOON

Eesti jazzit tuntakse maailmas nii suurepärase festivalide, jazzartistide kõrge taseme kui ka professionaalse võimekuse ja organiseerituse poolest.

Parimad Eesti jazzmuusikud (juhul, kui nad seda soovivad) on rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised ja aktiivsed. Valik Eesti jazzartistide esineb igal aastal mitmel mainekatel jazzifestivalidel.

Rahvusvaheliste ambitsioonidega ja aktiivsed Eesti jazzartistid teevad koostööd tunnustatud plaadifirmade, agentuuride ja teiste muusikaettevõtetega; samuti loomingulist koostööd muusikutega mujalt maailmast. Eesti jazzit ja jazzmuusikuid kajastavad regulaarselt mainekad jazzimeedia kanalid.

Eesti jazzit tugistruktuurid (EJL, ME) osalevad aktiivselt rahvusvahelistes koostööprojektides, mis loovad artistidele lisavõimalusi ning kujundavad jõuliselt Eesti jazzit kuvandit. Eesti jazzmuusikat edendavad organisatsioonid osalevad aktiivselt rahvusvahelistes võrgustikes ning on usaldusväärsed ja oodatud partnerid mitmesugustes koostööprojektides.

SE5.1 Parimad Eesti jazzmuusikud esinevad regulaarselt maailma tippfestivalidel ning mainekatel lavadel

Kontsertide arv ja esinemispaikade profiil

- 5.1.1 Jätakuvalt tutvustada Eesti jazzmuusikuid festivalide ja klubide programmijuhtidele, nii elaval kontserdil (TMW, Jazzkaar) kui ka salvestustena. (EJL, ME, Jazzkaar jt).
- 5.1.2 Jätakuvalt suurendada kollektiivset kontaktvõrgustikku, kutsudes uusi kontakte Eestisse (TMW, Jazzkaar) ning osaledes aktiivselt ise rahvusvahelistel sündmustel ning võrgustikes (EJL, ME jt)
- 5.1.3 Levitada igakülgset infot ning tutvustada Eesti jazz edulugusid - igal tasandil (organisatsioonid ja muusikud individuaalselt), sh ka suunatult vällismeediale.
- 5.1.4 Olles toeks neile jazzmuusikutele, kes vajavad abi ja nõu, kuidas vajadusel oma rahvusvahelisele tegevusele lisarahastust leida (EJL, ME)
- 5.1.5 Kaardistada Eesti jazzmuusikute rahvusvahelise aktiivsuse hetkeseis (mitu kontserti aastas, esinemispaikade profiil jm), et saaks panna paika arengueesmärgid ka sihttasemenä. (EJL, ME)

SE5.2 Eesti jazzmuusikud teevad koostööd kohalike ja rahvusvaheliste ettevõtete ja teenusepakkujatega (managerid, plaadifirmad, agendurid, PR jt)

Rahvusvahelise karjääri arendamisel on varem või hiljem vaja koostööpartnereid, olgu siis globaalseks või konkreetsete turgedepõhiseks tulemuslikuks toimetamiseks.

Reaalsete partnerluste hulk Eesti jazzmuusikute ja ettevõtete vahel

- 5.2.1 Eesti jazzmuusikud on valmis professionaalseks koostööks kohalike ja välismuusikaettevõtete (vt Teema 2 - konkurentsivõime)
- 5.2.2 Eesti jazzmuusikud võtavad aktiivselt osa ja kasutavad maksimaalselt ära erinevaid kontaktiiloo platvorme, nagu TMW, Jazzkaar Eestis, Jazzahead! jt mujal. Selles on neile toeks organisatsioonid (EJL, ME, festivalid)
- 5.2.3 Eesti jazzmuusikutel on võimalik saada professionaalset nõu ja tuge erinevates strateegilistes, administratiivsetes ja juriidilistes küsimustes (läbirääkimised, lepingute sõlmimine jms) tugistruktuuridelt (EJL, ME)
- 5.2.4 Kohalikel noortel muusikatööstuse professionaalidel, kes soovivad töötada jazzmuusikutega nt managerina või muus rollis, on võimalik saada teadmisi, professionaalset nõu ja tuge (vt ka teema 2)

SE5.3 Jazzmuusika valdkonna jaoks olulised organisatsioonid, festivalid ja haridusasutused on rahvusvaheliselt aktiivsed ja mõjukad partnerid võrgustikes ning koostööprojektides, osaledes võimalusel ka eestvedajana

Eesti Jazzliit ja Jazzkaar on European Jazz Network'i liige. Music Estonia on EMEE ning IAMICi liige. Need platvormid pakuvad jätkuvat võimalust arendada vanu ning luua uusi kontakte, sh ka koostööpartnereid. Rahvusvahelised koostööprojektid võivad olla ainulaadseks võimaluseks uudsetele ideedele ning luua jazzmuusikutele lisavõimalusi loominguks koostööks muusikutega mujalt, enda professionaalseks arendamiseks vmt.

- Mitmes võrgustikus on Eesti esindatud
- Mitmes asjakohases koostööprojektis on Eesti organisatsioon partner

5.3.1 Kindlustada, et Eesti jazzis esindusorganisatsioon on jätkuvalt EJNi jt asjakohaste organisatsioonide aktiivne liige.

5.3.2 Kindlustada, et Eesti organisatsioonid on pidevalt ja aktiivselt esindatud rahvusvahelistel sündmustel (nt konverentsid a la Jazzahead! jm), et arendada vanu ning luua uusi kontakte.

5.3.3 Töötada ise välja koostööprojektide ideid, kutsuda kokku konsortsiume ning kirjutada projektitaotlusi.

5.3.4 Tuua Eestisse rahvusvaheliste organisatsioonide kohtumisi ja sündmusi (nt EJN aasta-konverents jt).

Teema 6

Kuvand

VISIOON

Jazzmuusikat nähakse loova, trendika ja väärtusliku alana, parimad eesti jazzmuusikud on tuntud isikud ning inspiratsiooniks noortele muusikutele ja ka laiemale publikule. Kultuuriajakirjandus kirjutab jazzmuusikast regulaarselt ja asjatundlikult ning Eesti jazzitippude tegemised meil ja mujal pälvivad ka peavoolu meedia tähelepanu - Eesti jazz on uudis!

SE6.1 Eesti jazzmuusikat kajastab regulaarselt professionaalne muusika- ja kultuurimeedia

Oluline on hoolitseda, et Eestis oleks piisavalt kultuuriajakirjanikke, kes nii kirjasõnas kui ka sõnalis ja pildimeedias sooviks jazzmuusikat ja sellega seonduvat kajastada.

Aktiivsete ajakirjanike hulk, nende eriteadmised jazzmuusikast Ilmuvate kajastuste, kirjutiste, saadete hulk

- 6.1.1 Kaardistada hetkeolukord - kui palju on aktiivselt jazzi kajastavaid ajakirjanikke?
- 6.1.2 Kaasata aktiivselt kultuuriajakirjanikke jazzmuusika kajastamisse - tellimusartiklid jms.
- 6.1.3 Pakkuda huvitatud kultuuriajakirjanikele võimalusi saada jazzmuusikast täiendavaid teadmisi (koolitused, töötoad, inspireerivad kohtumised muusikutega jms).
- 6.1.4 Koostada Eesti jazzielust regulaarseid sisulisi analüüse, millest kultuuriajakirjanikel oleks võimalik ammutada huvitavat sisu ja vajalikku konteksti. Langeb kokku ka jazzuurimisega (teema 7).
- 6.1.5 Tunnustada regulaarselt ja nähtavalt jazzist kirjutavaid kultuuriajakirjanikke.

SE6.2 Eesti jazzmuusika üldine kuvand on positiivne - jazzi nähakse kui loovat, uuenduslikku, mitmekesist ning väärtuslikku osa Eesti muusikakultuurist

Kuvandi uuring ja tulemused

- 6.2.1 Töötada välja perioodiline Eesti jazzi kuvandi uurimise plaan, kaasates vajadusel mõnda ülikooli ja tudengeid. Viia läbi kuvandi uuringuid iga-aastaselt (või harvemini, kuid regulaarselt).
- 6.2.2 Tuvastada, millised on kõige olulisemalt avalikku kuvandit mõjutavad elemendid - isikud, esindusfestivalid ja nende ümber toimuv. Sellele rajada strateegiliselt kuvandi kujundamise tegevusplaani.
- 6.2.3 Analüüsida, milliste sihtgruppideeni praegu jazzmuusika üldse ei jõua ning töötada välja plaan, kuidas seda järkjärgult muuta. Üheks oluliseks sihtgrupiks on alati noored.

SE6.3 Eesti parimad ja tuntumad jazzmuusikud ning jazzi valdkonna edendajad on Eestis laiemalt tuntud arvamustliidrid

Artiklid, kajastused peavoolumeedias

- 6.3.1 Koolitada Eesti jazzmuusikuid meediasuhtluses ning professionaalsete materjalide koostamises (pressiteated, elektroonilise pressipaketid jm).
- 6.3.2 Kaasata üldisemalt ajakirjanikke, pakkuda neile võimalusi saada jazzmuusikast täiendavaid teadmisi (koolitused, töötoad, inspireerivad kohtumised muusikutega jms). (Vt ka 6.1.3)

SE6.4 Eesti jazzi kuvand on maailmas kõrgel tasemel, seda näitavad regulaarsed kajastused mainekates jazzimeedia kanalites

Põhjust rahvusvaheliseks kõneaineks jazzimeedias ja ringkondades võib anda nii Eesti jazzifestivalide ja -klubide vilgas ja kõrgetasemeline programm (sh nii esinemisvõimalusena kui ka publiku poolt) kui ka Eesti jazzmuusikute tegevus kontserdilavadel ja salvestatud muusika välja andjatena.

Ilmunud kajastused olulistest jazzimeedia ja üldse muusikaajakirjanduse kanalites

- 6.4.1 Jätakuvalt tuua Eestisse jazz- jm muusikaajakirjanikke (TMW, Jazzkaar jm) ning nendega kontakte arendada ka rahvusvahelistel sündmustel (ME, EJL) ja muul viisil.
- 6.4.2 Kajastada ise oma uudiskirjades kvaliteetsete ingliskeelsete tekstide vahendusel Eesti jazzielu tippsündmusi ning suunata neid regulaarselt teadlikult välismeediasse.

Teema 7

Pärand

VISIOON

Eesti jazzipärandi jäädvustamisega tegeletakse regulaarselt, süsteemselt ning see on kättesaadav kõigile huvilistele.

VÄLJAKUTSETE ANALÜÜS

Pärand on samavõrd oluline kuivõrd keeruline valdkond, mille võib laias laastus jaotada kaheks: a) kõik, mis on juba olnud ja jäädvustunud; b) kõige, mis sünnib täna (ja homme) jäädvustamine tulevase pärandina. Jazzmuusika pärand hõlmab nii muusikalist loomingut salvestatud ja noodistatud kujul, muusikuid, nende elukäigu ja subjektiivse ajaloo allikana, kõige selle uurimist, analüüsi ja avaldamist, pärandi kogumist, organiseerimist ja kättesaavaks tegemist mitmes vormis.

SE7.1 Eesti jazzmuusika ajalooline pärand on turvaliselt tallel, läbi uuritud ning hõlpsasti kättesaadav

Ajaloolise pärandi alla liigitub:

- Loomingu noodistused, sh nende digiteerimine
- Loomingu salvestused, sh nende digiteerimine
- Eakamate jazzmuusikute elulood ja kogemus (talletatud kirjalikult ja/või audiosalvestustena, nt intervjuud)

Arhiveeritud nootide, salvestiste hulk; digiteeritud materjalide hulk.

7.1.1 Analüüsida läbi mõte asutada Eesti jazzmuusika arhiiv. Arendada välja koostöö raamatukogude ja fonoteekidega. Samuti analüüsida läbi kaasaegse ja hõlpsasti kasutatava digiarhiivi loomise vajalikkus ja võimalused (ressursid ja tegevused).

7.1.2 Koondada ning arhiveerida kõik Eesti jazzmuusika salvestused, need vajadusel ka digiteerida ja mõistlikul määral transkribeerida (kui puudub noodistus). Samuti registreerida EFÜs.

7.1.3 Koondada Eesti jazzmuusika loomingu ajalooline pärand noodikogusse, see vajadusel digiteerida.

7.1.4 Viia läbi ulatuslik tegevusprogramm, kus juba eakamate jazzmuusikute elukogemus jäädvustatakse, nt salvestatud intervjuudena. Seda materjali on võimalik kasutada ka ajakirjandusliku sisu jaoks (saated, artiklid) või ka biograafiate ja memuaaride üllitamiseks.

SE7.2 Eestis töötab aktiivselt mitu professionaalset jazzile keskendunud muusikateadlast

- Aktiivsete uurijate hulk
- Publitseeritud artiklite jm töötulemuste hulk ja kvaliteet

7.2.1 Analüüsida, kuidas oleks võimalik innustada noori muusikateadlasi keskenduma jazzmuusikale või kuidas mõni jazzmuusikast süvitsi huvitud inimene arendaks välja muusikateaduse uurija kompetentsi. Koostöökoht EMTAga.

7.2.2 Leida võimalus asutada kasvõi üks jazzuurija stipendium, kas üldiselt või seatud sihteesmärgiga uurida mingit konkreetset teemat, kirjutada mõne muusiku biograafia vms.

7.2.3 EMTA jazziosakonna BA ja/või MA õpingutesse viia sisse kohustuslik või valikuline jazzilooline uurimistöö, mis võib keskenduda mh ka pärandi transkribeerimisele, noodistamisele ja analüüsile.

SE7.3 Toimub Eesti jazzmuusika regulaarne jäädvustamine helis ja pildis

Jazzmuusika jäädvustamine helis ja pildis on oluline just ka pärandi talletamise mõttes ning salvestamise rahastamine ei saa olla seotud ainult eesmärgiga realiseerida salvestuste kommertsväärtus. See tähendab, et tuleb leida süsteemne rahastus ka sedalaadi loomingu talletamiseks, mille salvestuste kommertsväärtus on peaaegu olematu, kuid kultuuriline tähendus suur.

Toimiv rahastussüsteem, selle maht ja kasutamise aktiivsus.

7.3.1 Analüüsida läbi erinevad võimalused, kuidas käivitada pärandi kogumise eesmärgil süsteemne ja regulaarne salvestamine. Võimalik koostöökoht ERRiga. See eesmärk tuleks seada koostöös teiste muusikavaldkondadega kui riiklik kultuuripoliitiline prioriteet.

SE7.4 Eesti jazzmuusika pärand on aktiivseks sisendiks muusikaharidusele

Eesti jazzrepertuaari kogumine, noodistamine ning väljaandmine on juba saanud ühe hea väljundi - "Eesti Jazz Noodis"

Eesti jazzmuusikapärandit on vähesel määral õppematerjalideks kasutatud, head näited on DVD seria "Eesti improvisatsioonid", "Laula-mängi kaasa" ning "Eesti realbook"

- Olemasolevate ja uute loodud jazzmuusikat sisaldavate õppematerjalide loetelu
- Kasutusaktiivsus (uuring, analüüs)

7.4.1 Jätkata "Eesti Jazz Noodis" tüüpi kogumite välja andmist ning seekaudu ka loomingu talletamist ja kättesaadavaks tegemist

7.4.2 Jazziuurijate töö ühe väljundina vaadata üle senised Eesti jazzmuusikat tutvustavad ainekavad nii üldhariduskoolides kui ka muusikaoolides, teha vajalikud arendused.

7.4.3 Kaardistada olemasolevate õppematerjalide seis ning nende kättesaadavus ja kasutusaktiivsus. Samuti uute vajadus.

7.4.4 Kavandada uute õppematerjalide loomine ning vaadata seda osana ka jazzipärandi jäädvustamisest.

7.4.5 Koguda kokku eesti jazzmuusikaõpetajate isiklikud materjalid, korrastada ning võimalusel anda välja kogumikena.

7.4.6 Luua veebipõhine õppematerjalide kogu, kuhu on võimalik lisada omi ning leida teiste õpetajate materjale.

Eesti jazzi arengusuunad koostati vahemikus
2017 detsember - 2019 aprill tuumikgrupi eestvedamisel,
kuhu kuulusid Anne Erm, Eva Saar, Ivi Rausi-Haavasalu,
Jaak Sooäär, Laura Põldvere, Reigo Ahven ja Tanel Ruben.

Koostamist ning tuumikgrupi tööd koordineeris Virgo Sillamaa.

Dokumendi kujundas Mart Kivisild
Esikaane foto: Kaupo Kikkas.

Eesti jazzi arengusuundade koostamist toetasid

Täname:

